

Joan Francés BLANC

**KRÁTKÁ MLUVNICE
ARANÉSŠTINY**

Joan Francés Blanc

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/cs/>

CC - Dílo smíte:

Sdílet — rozmnožovat a distribuovat materiál prostřednictvím jakéhokoli média v jakémkoli formátu

Upravit— remixovat, změnit a vyjít z původního díla. Poskytovatel licence nemůže odvolat tato oprávnění do té doby, dokud dodržujete licenční podmínky.

BY: Uveďte původ — Je Vaší povinností uvést autorství, poskytnout s dílem odkaz na licenci a vyznačit Vámi provedené změny. Toho můžete docílit jakýmkoli rozumným způsobem, nicméně nikdy ne způsobem naznačujícím, že by poskytovatel licence schvaloval nebo podporoval Vás nebo Váš způsob užití díla.

NC: Neužívejte dílo komerčně — Je zakázáno užívat dílo pro komerční účely.

SA: Zachovejte licenci — Pokud budete toto dílo upravovat, pozměňovat nebo na něj navazovat, musíte svoje odvozená díla vystavovat pod stejnou licenci jako původní dílo.

Joan Francés Blanc

Krátká mluvnice aranésštiny

První vydání 2016.

Publicat jos licència Creative Commons CC-BY-NC-SA

Obsah

Literatura.....	4
Předmluva.....	5
Člen neurčitý.....	5
Člen určitý.....	6
Tvoření množného čísla.....	6
Sloveso a časování.....	7
Tabulky časování	8

Joan Francés Blanc

Literatura

- Joan Coromines. El parlar de la Vall d'Aran. Barcelona: Curial. 1990.
- Aitor Carrera Baiger. Gramàtica aranesa. Lhèida: Pagès. 2007
- Kristýna Galová. «Val d'Aran » V blogu:
<<http://blog.kristynagalova.com/post/134858406319/val-daran>>

Krátká mluvnice aranésštiny

Předmluva

Tahle krátká gramatika obsahuje údaje o aranské podnářečí okcitánštiny.

Názory o chybách a zlepšování jsou vítány.

Joan Francés Blanc

Člen neurčitý

	Mužský rod	Ženský rod
člen určitý jednotné číslo	un	ua
člen určitý množné číslo	uns	ues

Joan Francés Blanc

Člen určitý

	Mužský rod	Ženský rod
člen určitý jednotné číslo	eth er (před samohláskou)	era
člen určitý množné číslo	es	es
zkracování a + člen	ath, ar	ara
	as	as
zkracování entà + člen	tath, tar	tara
	tas	tas
zkracování en + člen	žádné (en eth, en er)	ena
	enes	enes

Tvoření množného čísla

Mužský rod se samohláskou: -s (òme, òmes); se souhláskou: -i (tuc, tuqui); ženský rod na -a: -es (hemna, hemnes; tak se vyslovuje).

Krátká mluvnice aranésštiny

Sloveso a časování

Název časů a způsobů v tabulkách

vzor/třída, překlad	
PŘÍTOMNÝ ČAS ČÍ PRÉZENS OZNAMOVACÍHO ZPŮSOBU NEBOLI INDIKATIVU	PŘEDPŘÍTOMNÝ ČAS ČÍ SLOŽENÉ PERFEKTUM OZNAMOVACÍHO ZPŮSOBU
MINULÝ ČAS NEDOKONAVÝ ČÍ IMPERFEKTUM OZNAMOVACÍHO ZPŮSOBU	PŘEDMINULÝ ČAS ČÍ PLUSQUAMPERFEKTUM OZNAMOVACÍHO ZPŮSOBU
MINULÝ ČAS DOKONAVÝ ČÍ JEDNODUCHÉ PERFEKTUM OZNAMOVACÍHO ZPŮSOBU	PŘEDMINULÝ ČAS ZÁVISLÝ OZNAMOVACÍHO ZPŮSOBU
BUDOUCÍ ČAS ČÍ FUTURUM OZNAMOVACÍHO ZPŮSOBU	PŘEDBUDOUCÍ ČAS ČÍ SLOŽENÉ FUTURUM OZNAMOVACÍHO ZPŮSOBU
PŘÍTOMNÝ ČAS PODMIŇOVACÍHO ZPŮSOBU NEBOLI KONDICIONÁLU	MINULÝ ČAS PODMIŇOVACÍHO ZPŮSOBU
PŘÍTOMNÝ ČAS SPOJOVACÍHO ZPŮSOBU NEBOLI KONJUNKTIVU	PERFEKTUM SPOJOVACÍHO ZPŮSOBU
IMPERFEKTUM SPOJOVACÍHO ZPŮSOBU	PLUSQUAMPERFEKTUM SPOJOVACÍHO ZPŮSOBU
ROZKAZOVACÍ ZPŮSOB NEBOLI IMPERATIV	NEURČITEK NEBOLI INFINITIV
	PŘÍČESTÍ PŘÍTOMNÝ
	PŘÍČESTÍ MINULÝ
	PŘECHODNÍK ČÍ GERUNDIUM

Pomocník: *èster* není svůj pomocník jako v obecné okcitánštině. Ale se může tak užívat v několika místech údolí. Tak profesor Aitor Carrera ho doporučuje (2007).

Joan Francés Blanc

èster, bít	
INDICATIU PRESENT	INDICATIU PASSAT COMPAUSAT
sò	è estat
ès	as estat
ei	a estat
èm	auem estat
ètz	auetz estat
son	an estat
INDICATIU IMPERFÈT	INDICATIU PLUS-QUE- PERFÈCTE
èra	auia estat
ères	auies estat
ère	auie estat
èrem	auíem estat
èretz	auíetz estat
èren	auien estat
INDICATIU PRETERIT	INDICATIU PRETERIT ANTERIOR
siguí	auí estat
siguís	auís estat
siguec	auec estat
siguérem	auérem estat
siguéretz	auéretz estat
sigueren	aueren estat

Krátká mluvnické aranésštiny

èster, být	
INDICATIUI FUTUR	INDICATIUI FUTUR ANTERIOR
serè	aurè estat
seràs	auràs estat
serà	aurà estat
seram	auram estat
seratz	auratz estat
seràn	auràn estat
CONDICIONAU PRESENT	CONDICIONAU ANTERIOR
seria	auria estat
series	auries estat
serie	aurie estat
seríem	auríem estat
seríetz	auríetz estat
serien	aurien estat
SUBJONTIUI PRESENT	SUBJONTIUI PASSAT
siga	aja estat
sigues	ages estat
sigue	age estat
sigam	ajam estat
sigatz	ajatz estat
siguen	agen estat

Joan Francés Blanc

èster, bít	
SUBJONTIU IMPERFÈT	SUBJONTIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
siguessa	auessa estat
siguesses	auesses estat
siguesse	auesse estat
siguéssem	auéssem estat
siguéssetz	auéssetz estat
siguessen	auessen estat
IMPERATIU	INFINITIU
siga	èster
sigues	PARTICIPI PRESENT
sigue	estant
	PARTICIPI PASSAT
	estat
	GERUNDI
	en tot èster
	estant
	en èster

Krátká mluvnické aranésštiny

auer, mít	
INDICATIUI PRESENT	INDICATIUI PASSAT COMPAUSAT
è	è auut
as	as auut
a	a auut
auem	auem auut
auetz	auetz auut
an	an auut
INDICATIUI IMPERFÈT	INDICATIUI PLUS-QUE- PERFÈCTE
auia	auia auut
auies	auies auut
auie	auie auut
auíem	auíem auut
auíetz	auíetz auut
aiien	aiien auut
INDICATIUI PRETERIT	INDICATIUI PRETERIT ANTERIOR
auí	auí auut
auís	auís auut
auec	auec auut
auérem	auérem auut
auéretz	auéretz auut
aueren	aueren auut

Joan Francés Blanc

auer, mít	
INDICATIU FUTUR	INDICATIU FUTUR ANTERIOR
aurè	aurè auut
auràs	auràs auut
aurà	aurà auut
auram	auram auut
auratz	auratz auut
auràn	auràn auut
CONDICIONAU PRESENT	CONDICIONAU ANTERIOR
auria	auria auut
auries	auries auut
aurie	aurie auut
auríem	auríem auut
auríetz	auríetz auut
aurien	aurien auut
SUBJONTIU PRESENT	SUBJONTIU PASSAT
aja	aja auut
ages	ages auut
age	age auut
ajam	ajam auut
ajatz	ajatz auut
agen	agen auut

Krátká mluvnické aranésštiny

auer, mít	
SUBJONTIU IMPERFÈT	SUBJONTIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
aussia	aussia auut
ausses	ausses auut
auesse	auesse auut
aúessem	aúessem auut
aúéssetz	aúéssetz auut
auessen	auessen auut
IMPERATIU	INFINITIU
ages	auer
ajam	PARTICIPI PRESENT
ajatz	auent
	PARTICIPI PASSAT
	auut, agut
	GERUNDI
	en tot auer
	auent
	en auer

Joan Francés Blanc

1. trída: cantar, zpívat	
INDICATIU PRESENT	INDICATIU PASSAT COMPAUSAT
canti	è cantat
cantes	as cantat
cante	a cantat
cantam	auem cantat
cantatz	auetz cantat
canten	an cantat
INDICATIU IMPERFÈT	INDICATIU PLUS-QUE- PERFÈCTE
cantaua	auia cantat
cantaues	auies cantat
cantaue	auie cantat
cantauem	auíem cantat
cantauetz	auíetz cantat
cantauen	auien cantat
INDICATIU PRETERIT	INDICATIU PRETERIT ANTERIOR
cantè	auí cantat
cantès	auís cantat
cantèc	auec cantat
cantèrem	auérem cantat
cantèretz	auéretz cantat
cantèren	auerem cantat

Krátká mluvnické aranésštiny

1. třída: cantar, zpívat	
INDICATIVU FUTUR	INDICATIVU FUTUR ANTERIOR
cantarè	aurè cantat
cantaràs	auràs cantat
cantarà	aurà cantat
cantaram	auram cantat
cantaratz	auratz cantat
cantaràn	auràn cantat
CONDICIONAU PRESENT	CONDICIONAU ANTERIOR
cantaria	auria cantat
cantaries	auries cantat
cantarie	aurie cantat
cantariém	auriém cantat
cantariétz	auriétz cantat
cantarien	aurien cantat
SUBJONTIU PRESENT	SUBJONTIU PASSAT
canta	aja cantat
cantes	ages cantat
cante	age cantat
cantem	ajam cantat
cantetz	ajatz cantat
canten	agen cantat

Joan Francés Blanc

1. trída: cantar, zpívat	
SUBJONTIU IMPERFÈT	SUBJONTIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
cantèssa	aussia cantat
cantèsses	auesses cantat
cantèsse	auesse cantat
cantèsssem	auésssem cantat
cantèsssetz	auésssetz cantat
cantèssen	auessen cantat
IMPERATIU	INFINITIU
canta	cantar
cantem	PARTICIPI PRESENT
cantatz	cantant
	PARTICIPI PASSAT
	cantat, -ada, -adi, -ades
	GERUNDI
	en tot cantar
	cantant
	en cantar

Krátká mluvnice aranésštiny

2. třída: bastir, stavět	
INDICATIU PRESENT	INDICATIU PASSAT COMPAUSAT
bastisqui	è bastit
bastisses	as bastit
bastís	a bastit
bastim	auem bastit
bastitz	auetz bastit
bastissen	an bastit
INDICATIU IMPERFÈT	INDICATIU PLUS-QUE- PERFÈCTE
bastia	auia bastit
basties	auies bastit
bastie	auie bastit
bastíem	auíem bastit
bastíetz	auíetz bastit
bastien	aiien bastit
INDICATIU PRETERIT	INDICATIU PRETERIT ANTERIOR
bastí	auí bastit
bastís	auís bastit
bastic	auéc bastit
bastírem	auérem bastit
bastíretz	auéretz bastit
bastiren	aueren bastit

Joan Francés Blanc

2. trída: bastir, stavět	
INDICATIU FUTUR	INDICATIU FUTUR ANTERIOR
bastirè	aurè bastit
bastiràs	auràs bastit
bastirà	aurà bastit
bastiram	auram bastit
bastiratz	auratz bastit
bastiràn	auràn bastit
CONDICIONAU PRESENT	CONDICIONAU ANTERIOR
bastiria	auria bastit
bastiries	auries bastit
bastirie	aurie bastit
bastiriém	auriém bastit
bastiríetz	auríetz bastit
bastirien	aurien bastit
SUBJONTIU PRESENT	SUBJONTIU PASSAT
bastisca	aja bastit
bastisques	ages bastit
bastisque	age bastit
bastiscam	ajam bastit
bastiscatz	ajatz bastit
bastisquen	agen bastit

Krátká mluvnice aranésštiny

2. třída: bastir, stavět	
SUBJONTIU IMPERFÈT	SUBJONTIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
bastissa	auessa bastit
bastisses	auesses bastit
bastisse	auesse bastit
bastíssem	auéssem bastit
bastíssetz	auéssetz bastit
bastissen	auessen bastit
IMPERATIU	INFINITIU
bastís	bastir
bastim / bastiscam	PARTICIPI PRESENT
bastitz	bastint
	PARTICIPI PASSAT
	bastit
	GERUNDI
	en tot bastir
	bastint
	en bastir

Joan Francés Blanc

3. třída: voler, chtít	
INDICATIU PRESENT	INDICATIU PASSAT COMPAUSAT
voi	è volut
vòs	as volut
vò	a volut
volem	auem volut
voletz	auetz volut
vòlen	an volut
INDICATIU IMPERFÈT	INDICATIU PLUS-QUE- PERFÈCTE
volia	auia volut
volies	auies volut
volie	auie volut
volíem	auíem volut
volíetz	auíetz volut
volien	auien volut
INDICATIU PRETERIT	INDICATIU PRETERIT ANTERIOR
volí	auí volut
volís / voleres	auís volut
volec	auec volut
volérem	auérem volut
voléretz	auéretz volut
voleren	aueren volut

Krátká mluvnice aranésštiny

3. třída: voler, chtít	
INDICATIU FUTUR	INDICATIU FUTUR ANTERIOR
volerè	aurè volut
voleràs	auràs volut
volerà	aurà volut
voleram	auram volut
voleratz	auratz volut
voleràn	auràn volut
CONDICIONAU PRESENT	CONDICIONAU ANTERIOR
voleria	auria volut
voleries	auries volut
volerie	aurie volut
voleríem	auríem volut
voleríetz	auríetz volut
volerien	aurien volut
SUBJONTIU PRESENT	SUBJONTIU PASSAT
vola	aja volut
volgues	ages volut
volgue	age volut
volgam	ajam volut
volgatz	ajatz volut
volguen	agen volut

Joan Francés Blanc

3. trída: voler, chtít	
SUBJONTIU IMPERFÈT	SUBJONTIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
volessa	auessa volut
volesses	auesses volut
volesse	auesse volut
voléssem	auéssem volut
voléssetz	auéssetz volut
volessen	auessen volut
IMPERATIU	INFINITIU
volgues	voler
volgam	PARTICIPI PRESENT
volgatz	auent
	PARTICIPI PASSAT
	volut, voluda, voluts, voludes
	GERUNDI
	en tot voler
	volent
	en voler

Krátká mluvnice aranésštiny

3. třída: veir, vidět	
INDICATIU PRESENT	INDICATIU PASSAT COMPAUSAT
veigui	è vist
ves	as vist
ve	a vist
vedem	auem vist
vedetz	auetz vist
ven	an vist
INDICATIU IMPERFÈT	INDICATIU PLUS-QUE- PERFÈCTE
vedia	auia vist
vedies	auies vist
vedie	auie vist
vedíem	auíem vist
vedíetz	auíetz vist
vedien	aiuen vist
INDICATIU PRETERIT	INDICATIU PRETERIT ANTERIOR
vedí	auí vist
vedís / vederes	auís vist
vedec	auec vist
vedérem	auérem vist
vedéretz	auéretz vist
vederen	aueren vist

Joan Francés Blanc

3. trída: veir, vidět

3. trída: veir, vidět	
INDICATIU FUTUR	INDICATIU FUTUR ANTERIOR
veirè	aurè vist
veiràs	auràs vist
veirà	aurà vist
veiram	auram vist
veiratz	auratz vist
veiràn	auràn vist
CONDICIONAU PRESENT	CONDICIONAU ANTERIOR
veiria	auria vist
veiries	auries vist
veirie	aurie vist
veiriém	auriém vist
veiriétz	auriétz vist
veirien	aurien vist
SUBJONTIU PRESENT	SUBJONTIU PASSAT
veiga	aja vist
veigues	ages vist
veigue	age vist
veigam	ajam vist
veigatz	ajatz vist
veiguen	agen vist

Krátká mluvnice aranésštiny

3. třída: veir, vidět	
SUBJONTIU IMPERFÈT	SUBJONTIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
veiguessa	auessa vist
veiguesses	auesses vist
veiguessa	auessa vist
veiguéssem	auéssem vist
veiguéssetz	auéssetz vist
veiguessen	auessen vist
IMPERATIU	INFINITIU
veigues	veir
veigam	PARTICIPI PRESENT
veigatz	vedent
	PARTICIPI PASSAT
	vist
	GERUNDI
	en tot veir
	vedent
	en veir

Joan Francés Blanc

Krátká mluvnice aranésštiny

První vydání: 2016

